

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης: 66/2024

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Α')

Συνεδρίαση της 20^{ης} Μαΐου 2024

Σύνθεση

Πρόεδρος: Στυλιανή Χαριτάκη, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αφροδίτη Κουτούκη, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Σταύρος Σπυρόπουλος, Διονύσιος Χειμώνας, Ευτυχία Κασομένου, Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, Αντώνιος Αντωνίου, Ελένη Λευθεριώτου, Εμμανουέλα Πανοπούλου, Ουρανία Πατσοπούλου, Γεωργία Παπαδάκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Πρίτσινας, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμ. πρωτ. 2/184248/ΔΕΠ/8.1.2024 του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών/ Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής/Γενικό Λογιστήριο του Κράτους/Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικής Πολιτικής & Προϋπολογισμού/Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής /Τμήμα Γ & Δ Εφαρμογής Ενιαίου Μισθολογίου.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν είναι νόμιμη ή όχι η καταβολή της μηνιαίας οικογενειακής παροχής του άρθρου 15 του ν.4354/2015,στη περίπτωση πολιτικών ή στρατιωτικών υπαλλήλων στους οποίους καταβάλλεται προσαυξημένο, λόγω τέκνων. το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής του ν.4336/2015.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτουν τα ακόλουθα:

- 1.** Με το με αριθ.πρωτ.41079ΕΞ2022/2.12.2022 έγγραφο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, τέθηκε στην ήδη ερωτώσα Υπηρεσία ερώτημα σχετικά με το εάν μόνιμη υπάλληλος της ανωτέρω Αρχής που υπηρετεί στην αλλοδαπή και συγκεκριμένα στην Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και λαμβάνει στο επίδομα αλλοδαπής προσαύξηση λόγω τέκνου, δικαιούται στις τακτικές της αποδοχές και την οικογενειακή παροχή, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν.4354/2015.
- 2.** Αντίστοιχο ζήτημα τέθηκε προς την ερωτώσα υπηρεσία με το μνημονευόμενο στο προοίμιο του ερωτήματος, με αριθ. 8043/1/3/19.6.2023 έγγραφο της Διεύθυνσης Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, ως προς την ορθότητα χορήγησης της οικογενειακής παροχής στα στελέχη της ΕΛ.ΑΣ. που υπηρετούν στο εξωτερικό και δικαιούνται το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής
- 3.** Η ερωτώσα Υπηρεσία έχει κατά το παρελθόν αποφανθεί με τα με αριθ. πρωτ. 2057913/7041/0022/1995, 2005360/424/0022/21-2-1995 και 2/73098/0022/31-3-2004 έγγραφά της, ότι σε όσους καταβάλλεται η ανωτέρω προσαύξηση στο επίδομα αλλοδαπής λόγω τέκνων, πρέπει να περικόπτεται η προσαύξηση λόγω τέκνων της οικογενειακής παροχής που προβλεπόταν στο άρθρο 12 του ν.2470/1999, με αποτέλεσμα οι αρμόδιες Οικονομικές Υπηρεσίες να μην καταβάλουν στις τακτικές αποδοχές των αποσπασμένων υπαλλήλων στο εξωτερικό την οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν.4354/2015 .
- 4.** Δεδομένης της υφιστάμενης νομολογίας του ΑΕΔ (15/2013) και του ΣΤΕ (1368/2021) σύμφωνα με την οποία, η προσαύξηση του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής λόγω οικογενειακών βαρών είναι διάφορη από την οικογενειακή παροχή, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη την 599/2000 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. κατά την οποία, σύμφωνα με γενική αρχή που συνάγεται από τις διατάξεις που διέπουν τους μισθούς και τις συντάξεις του Δημοσίου και των Ν.Π. δεν είναι δυνατή η καταβολή δύο ή περισσότερων παροχών για την ίδια αιτία, γεννήθηκε προβληματισμός στην ερωτώσα υπηρεσία σχετικά με το εάν η χορήγηση της προσαύξησης της αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής, λόγω τέκνων, στο πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στο

εξωτερικό, συνδέεται με τη χορήγηση ή μη της οικογενειακής παροχής του άρθρου 15 του ν.4354/2015 στις τακτικές αποδοχές και αν είναι νόμιμη και επιτρεπτή η ταυτόχρονη καταβολή των ως άνω παροχών.

5. Κατόπιν αυτών, υποβλήθηκε το πιο πάνω ερώτημα που υπογράφεται από τον αρμόδιο Υφυπουργό Οικονομικών.

Νομοθετικό πλαίσιο.

6. Στην υποπαράγραφο Δ.9 (ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ) της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) «Συνταξιοδοτικές Διατάξεις - Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης», ειδικότερα δε στα άρθρα 1 (Ορισμοί 1,6 και 15), 2 (παρ.1 και 3-πρώτο εδάφιο) και 16 (παρ.1,2,3,6,7 και 8) ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1.

Ορισμοί.

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι πιο κάτω όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Δαπάνες μετακίνησης: τα ποσά που αναγνωρίζει ο φορέας για: α. ..., β....., γ., δ. ... και ε. το επίδομα αλλοδαπής...

6. Επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής: Το ποσό που καταβάλλεται μηνιαίως στον μετακινούμενο στο εξωτερικό, εφόσον η παραμονή του εκεί υπερβαίνει το διάστημα των τριάντα (30) ημερών.

15. Μέλη οικογένειας: ο σύζυγος, τα άγαμα τέκνα του μέχρι του δέκατου όγδοου (18ου) έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένου ή μέχρι του εικοστού τέταρτου (24ου), εφόσον φοιτούν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σε Ι.Ε.Κ. δημόσια ή ιδιωτικά ή σε περίπτωση σωματικής ή πνευματικής αναπηρίας για άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος με αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%).

Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής.

Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται οι μετακινούμενοι με οποιαδήποτε ιδιότητα, με εντολή φορέα του Δημοσίου, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. στ' του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.) με νομική προσωπικότητα, των Οργανισμών

Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α` και β` βαθμού, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ο.Κ.Α.) και των φορέων της περίπτωσης 12 της υποπαραγράφου Γ1 της παρ. Γ` του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α` 222), στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, για εκτέλεση ή παροχή υπηρεσίας, ειδική αποστολή, για συμμετοχή σε ημερίδες, διημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια, εκπαίδευση και μετεκπαίδευση, καθώς και οι μετατιθέμενοι, αποσπώμενοι ή τοποθετούμενοι...

3. Η ισχύς της παρ. 1 άρχεται την 2α.10.2021.

Άρθρο 16.

Δαπάνες μετακίνησης. Επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής.

1. Για τους μετακινούμενους που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και μεταβαίνουν με εντολή των αρμόδιων οργάνων του φορέα της παραγράφου 1 του άρθρου 4, για εκτέλεση υπηρεσίας ή με ειδική αποστολή ή για εκπαίδευση στο εξωτερικό μέχρι τριάντα (30) ημέρες, αναγνωρίζονται το αντίτιμο του εισιτηρίου των συγκοινωνιακών μέσων, ημερήσια αποζημίωση και έξοδα διανυκτέρευσης.

2. Για χρονικό διάστημα άνω των τριάντα (30) ημερών, για τους ανωτέρω, καθώς επίσης και γι' αυτούς που τοποθετούνται, μετατίθενται ή αποσπώνται, αναγνωρίζονται το αντίτιμο του εισιτηρίου των συγκοινωνιακών μέσων και επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής σε ποσοστό επί του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής του Έλληνα πρέσβη της χώρας όπου υπηρετούν, το οποίο καθορίζεται με κοινή απόφαση:

α. των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών για τους πολιτικούς υπαλλήλους,

β. των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Εξωτερικών και Οικονομικών για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, με εξαίρεση τις ειδικές περιπτώσεις του άρθρου 18.

3. Με τις ίδιες αποφάσεις καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και καταβολής του ανωτέρω επιδόματος.

6. Το ποσό του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου καταβάλλεται μειωμένο, κατά περίπτωση, ως εξής:

α. κατά σαράντα τοις εκατό (40%), αν παρέχεται δωρεάν διανυκτέρευση από φορέα άλλον από εκείνον που ανήκει ο μετακινούμενος,

β. κατά πενήντα τοις εκατό (50%), αν παρέχεται δωρεάν διανυκτέρευση και ημιδιατροφή από άλλο φορέα,

γ. κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%), αν παρέχεται δωρεάν διανυκτέρευση και πλήρης διατροφή από άλλο φορέα.

7. Το ανωτέρω επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής περικόπτεται κατά το ποσό της αποζημίωσης ή αμοιβής που καταβάλλεται από οποιονδήποτε άλλο φορέα ή πηγή.

8. Δεν καταβάλλεται επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής αν προβλέπεται άλλο ποσό για την ίδια αιτία με ειδική διάταξη νόμου που διατηρείται σύμφωνα με το άρθρο 26.».

7. Στα άρθρα 13, 15 και 23 του ν.4354/2015 (Α'176) «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (Α'176), όπως ισχύει, ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 13.

Ορισμός αποδοχών.

Οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές του υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό μισθό, τα επιδόματα και τις παροχές των άρθρων 15, 16, 17, 18 και 19 σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, καθώς και την προσωπική διαφορά του άρθρου 27.

Άρθρο 15.

Οικογενειακή παροχή.

1. Για την ενίσχυση της οικογένειας των υπαλλήλων, που εμπíπτουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου, χορηγείται μηνιαία οικογενειακή παροχή, ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση των υπαλλήλων, ως εξής: Για υπάλληλο με τέκνα ανήλικα ή ανίκανα σωματικά ή πνευματικά για άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, η παροχή ορίζεται σε εβδομήντα (70) ευρώ για ένα (1) τέκνο, σε εκατόν είκοσι (120) ευρώ συνολικά για δύο (2) τέκνα, σε εκατόν εβδομήντα (170) ευρώ συνολικά για τρία (3) τέκνα, σε διακόσια είκοσι (220) ευρώ συνολικά για τέσσερα (4) τέκνα και προσαυξάνεται κατά εβδομήντα (70) ευρώ για κάθε επιπλέον τέκνο. Η κατά τα ανωτέρω παροχή χορηγείται για τέκνα φυσικά, θετά ή αναγνωρισθέντα, εφόσον είναι άγαμα και δεν υπερβαίνουν το 18ο έτος της ηλικίας τους ή το 19ο έτος, εφόσον φοιτούν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

2. Ειδικά για τέκνα που φοιτούν σε οποιονδήποτε φορέα μεταλυκειακής εκπαίδευσης, δημόσιας ή ιδιωτικής, η παροχή δίδεται μόνο κατά τη διάρκεια του ελάχιστου αριθμού των αναγκαίων για την απονομή των τίτλων σπουδών εξαμήνων, που προβλέπεται από τον οργανισμό κάθε φορέα εκπαίδευσης και σε καμία περίπτωση πέρα από τη συμπλήρωση του εικοστού τέταρτου (24ου) έτους της ηλικίας τους....

3....

4.. Η παροχή του παρόντος άρθρου δεν καταβάλλεται στους Γενικούς Γραμματείς Υπουργείων.

Άρθρο 23.

Αποδοχές αποσπασμένων ή μετακινούμενων υπαλλήλων.

1. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται ή μετακινούνται από το φορέα τους σε άλλο φορέα λαμβάνουν τις μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής τους θέσης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους.

2.....

3. Ειδικά για τις αποσπάσεις και τις μετακινήσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις στις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, προβλέπεται ότι όλες οι τακτικές αποδοχές, η δαπάνη που προκύπτει από την απόσπαση ή τη μετακίνηση, καθώς και το Επίδομα Υπηρεσίας Αλλοδαπής, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου, της Υπηρεσίας ή του Φορέα στην οποία ανήκει ο μετακινούμενος ή αποσπώμενος υπάλληλος.»

8. Στα άρθρα 143 , 144 και 153 του ν.4472/2017 (Α΄74) «Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λοιπές διατάξεις.» , όπως ισχύει, ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 143.

Βασικός μισθός.

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1. των υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου με το βαθμό του Πρέσβη ορίζεται στο ποσό των ... ευρώ. Ο βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων μέχρι και το Μ.Κ. 16 διαμορφώνεται

με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των εβδομήντα έξι (76) ευρώ.

Άρθρο 144.

Επιδόματα.

1. Πέρα από το βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου παρέχονται στους ανωτέρω και τα εξής επιδόματα και παροχές κατά μήνα:

A. ...

B. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α`176), όπως κάθε φορά ισχύει.....

Δ. Αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής

Το ύψος, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εξωτερικών.

Μέχρι την έκδοση της ως άνω κοινής απόφασης εξακολουθούν να καταβάλλονται τα ποσά που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους.

Η αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής καταβάλλεται προς κάλυψη δαπανών των υπαλλήλων στις οποίες αυτοί υποβάλλονται εξαιτίας της υπηρεσίας που τους έχει ανατεθεί στο εξωτερικό και αυτή ορίζεται βάσει κριτηρίων που αφορούν στην ανάγκη αντιμετώπισης του αυξημένου κόστους ζωής στο εξωτερικό, στη συναλλαγματική ισοτιμία, στις ειδικές συνθήκες διαβίωσης και ασφάλειας σε κάθε χώρα, καθώς και στην απόσταση αυτής από την ημεδαπή. Η εν λόγω αποζημίωση απαλλάσσεται από κάθε φόρο και κράτηση υπέρ του Δημοσίου και υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) ή τρίτων ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών συνιστάται Επιτροπή αποτελούμενη από τον ΣΤ` Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών, ως Πρόεδρο, δύο (2) διπλωματικούς υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και δύο (2) υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Η Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη για την επανεξέταση της αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής, λαμβάνοντας υπόψη και τις υποβαλλόμενες από τις πρεσβείες αιτήσεις αναπροσαρμογής της εν λόγω

αποζημίωσης για τη χώρα αρμοδιότητάς τους και υποβάλει σχετική αναφορά στους οικείους Υπουργούς.

3. Το σύνολο των αποδοχών, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής, του προσωπικού που υπηρετεί σε χώρες της ευρωζώνης καταβάλλεται σε νόμισμα της ημεδαπής. Στην περίπτωση που το ανωτέρω προσωπικό υπηρετεί σε χώρες εκτός ευρωζώνης το σύνολο των αποδοχών, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής, καταβάλλεται κατ' επιλογήν σε ευρώ ή στο καθορισθέν νόμισμα της αλλοδαπής.

4. Πέρα από τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού, όλες οι άλλες παροχές, επιδόματα και αποζημιώσεις, με οποιαδήποτε ονομασία, που χορηγούνται στους υπαγόμενους στο παρόν Κεφάλαιο καταργούνται.

Άρθρο 153

Γενικές ρυθμίσεις για θέματα αποδοχών

1...

10. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι τακτικές μηνιαίες αποδοχές αποτελούνται από τον βασικό μισθό, τα επιδόματα και τις παροχές που καθορίζονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, καθώς και την προσωπική διαφορά του άρθρου 155.

Δεν περιλαμβάνονται στην έννοια των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τα εξής επιδόματα και παροχές:

α) Της περίπτωσης α' της παραγράφου Δ' του άρθρου 127.

β) Της περίπτωσης β' της παραγράφου Δ' του άρθρου 127.

γ) Της παραγράφου 2 του άρθρου 135.

δ) Της περίπτωσης Δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 144.

ε) Της περ. ΚΒ' του άρθρου 127.

Δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές οι εφημερίες του άρθρου 140, αποζημιώσεις που καταβάλλονται για υπερωριακή απασχόληση και τα επιμίσθια για εκτέλεση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων της παραγράφου 3 του άρθρου 135 του παρόντος νόμου.

Επίσης, δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές τα έξοδα κίνησης της παρ. 4 του άρθρου 60 του ν.1943/1991 (Α' 50), καθώς και το μηνιαίο επιμίσθιο της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου και νόμου.»

9. Στις διατάξεις των άρθρων 429 και 430 του ν.4781/2021 (Α' 31/28.02.2021) «Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Εξωτερικών, Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού, ρύθμιση θεμάτων διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας και ανθρωπιστικής βοήθειας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 429.

Αποδοχές προσωπικού.

1. Ως αποδοχές των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών νοούνται ο βασικός μισθός και όλα τα, κατά τις κείμενες διατάξεις, χορηγούμενα επιδόματα και προσαυξήσεις.

2. Οι υπάλληλοι του Διπλωματικού Κλάδου, καθώς και οι υπάλληλοι των μισθολογικά εξομοιούμενων με αυτούς Κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών, αποτελούν κλάδους με ειδικές αποδοχές. Ο Υπηρεσιακός Γενικός Γραμματέας και οι Γενικοί Γραμματείς λαμβάνουν, κατ' επιλογή τους, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στη θέση αυτή, είτε τις αποδοχές Γενικού Γραμματέα είτε αυτές του βαθμού τους. Το δικαίωμα επιλογής ασκείται με σχετική δήλωση, που κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση, μέσα σε έναν μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων τους.

3. ...

4. α) Προς αντιμετώπιση του αυξημένου κόστους ζωής στην αλλοδαπή και των ειδικών συνθηκών διαβίωσης σε κάθε πόλη, παρέχεται σε ευρώ ή συνάλλαγμα, πέραν των αποδοχών που αναφέρονται στην παρ. 1, και αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής, αναλόγως του κλάδου και του βαθμού του υπαλλήλου.

β) Η αποζημίωση αυτή προσαυξάνεται αναλόγως των ποσοστών για τα οικογενειακά βάρη και τη στέγαση. γ)δ) ...

Άρθρο 430.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις.

1. Η αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και καταβολής της καθορίζονται, για τους με πρεσβευτικό βαθμό υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών, λαμβανομένων υπόψη και των πινάκων των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το κόστος διαβίωσης. Για τους λοιπούς υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, καθορίζεται, με όμοια απόφαση, σε ποσοστό επί αυτής η οποία έχει καθορισθεί για τους υπαλλήλους

με πρεσβευτικό βαθμό. Οι ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις επιτρέπεται να έχουν αναδρομική ισχύ. Μέχρι την έκδοση των ως άνω κοινών υπουργικών αποφάσεων εξακολουθούν να ισχύουν οι όροι και προϋποθέσεις που ορίζονται από τον ν. 4336/2015 (Α` 94)».

10. Στο άρθρο 1 της με αριθ. Φ.843/20737Σ.3414/01.03.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών-Εξωτερικών-Εθνικής Άμυνας-Προστασίας του Πολίτη-Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής-Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας (Β`2081/27.04.2022) «Καθορισμός επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας» που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της περ.β της παρ. 2 και της παρ.3 του άρθρου 16 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1.

1. Το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ), πλην των τοποθετούμενων στην Κύπρο και των Σωμάτων Ασφαλείας, που τοποθετούνται, μετατίθενται ή αποσπώνται στο εξωτερικό ή μεταβαίνουν εκεί με εντολή του αρμοδίου οργάνου για εκτέλεση υπηρεσίας ή με ειδική αποστολή ή για εκπαίδευση για χρονικό διάστημα άνω των τριάντα (30) ημερών καθορίζεται σε ποσοστό επί του επιδόματος/αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής του προϊσταμένου της Πρεσβείας της χώρας όπου υπηρετούν ως εξής: α) Αντιστράτηγος και αντίστοιχοι ...

2.....

3. Το ποσοστό του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής του προσωπικού της παρ. 1 προσαυξάνεται και λόγω τέκνων. Η προσαύξηση του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται με τις ίδιες προϋποθέσεις που χορηγείται στους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών.»

11. Στην με αριθ. 22677/19.04.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εξωτερικών (Β` 2753/25.04.2023) «Καθορισμός μηνιαίας αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής (Α.Υ.Α.)», η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 430 και των παρ.3 και 4 του άρθρου 429 του ν. 4781/2021, καθώς και της περ. α της παρ.2 και της παρ. 3 του άρθρου 16 της υποπαραγράφου Δ9 της παρ.Δ του άρθρου 2 του ν.4336/2015, ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1

Καθορισμός μηνιαίας αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής (Α.Υ.Α.) Προϊσταμένου Πρέσβη/υπαλλήλου με πρεσβευτικό βαθμό.

1.Καθορίζουμε σε ευρώ την καθαρή μηνιαία αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής του Προϊσταμένου Πρέσβη/υπαλλήλου με πρεσβευτικό βαθμό ως εξής:...

Άρθρο 2.

Καθορισμός αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής λοιπών υπαλλήλων.

1. Η αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής των λοιπών υπαλλήλων όλων των Κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών που υπηρετούν στις Διπλωματικές και Προξενικές Αρχές καθώς και στις Μόνιμες Αντιπροσωπείες καθορίζεται σε ποσοστό επί της αποζημίωσης του Προϊσταμένου Πρέσβευς / υπαλλήλου με πρεσβευτικό βαθμό, ως ακολούθως:.....

2. Τα ποσοστά της παρ. 1 λαμβάνουν και όλοι οι σε βαθμό εξομοιούμενοι, υπάλληλοι άλλων κατηγοριών ή κλάδων και ειδικοτήτων του λοιπού Δημοσίου που υπηρετούν στις Διπλωματικές και Προξενικές Αρχές καθώς και στις Μόνιμες Αντιπροσωπείες, ως ακολούθως:...

3....

4. Στους μονίμους υπαλλήλους όλων των Κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών η αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής προσαυξάνεται κατά ποσοστό επί της αποζημίωσης του Προϊσταμένου Πρέσβευς/υπαλλήλου με πρεσβευτικό βαθμό ως ακολούθως:

α) κατά ποσοστό 8% για κάθε τέκνο ηλικίας μέχρι 6 ετών,

β) κατά ποσοστό 12% για κάθε τέκνο ηλικίας από 7 μέχρι 12 ετών

γ) κατά ποσοστό 16% για κάθε τέκνο ηλικίας από 13 μέχρι 18 ετών και

δ) κατά ποσοστό 16% μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του, εφόσον αυτό αποδεδειγμένα φοιτά σε Ανώτερα ή Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α` 176).

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από 01.05.2023

... »

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

12. Όπως συνάγεται και από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4336/2015, ως προς το σημείο που αφορά στη ρύθμιση των προϋποθέσεων και των όρων για την αναγνώριση και την καταβολή ,από δημόσιους πόρους, των δαπανών μετακίνησης ,εντός και εκτός της ελληνικής επικρατείας, των λειτουργών και υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, στόχος του νομοθέτη ήταν ,πλην άλλων, ο εξορθολογισμός ,η απλούστευση των προβλέψεων και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου, αλλά και ο περιορισμός της σπατάλης του δημοσίου χρήματος ,με τη θέσπιση ενός ενιαίου και αντικειμενικού τρόπου αποζημιώσεων και δαπανών μετακίνησης.

13. Σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1 του Α Κεφαλαίου της υποπαραγράφου Δ.9 της παρ.Δ του άρθρου 2 του ν.4336/2015 το επίδομα αλλοδαπής περιλαμβάνεται στις δαπάνες μετακίνησης(Ορισμός 1) και ορίζεται ως το ποσό που καταβάλλεται στον μετακινούμενο στο εξωτερικό, εφόσον η παραμονή του στην αλλοδαπή υπερβαίνει τις 30 ημέρες(Ορισμός 6). Μεταξύ των ορισμών του ίδιου άρθρου 1 περιλαμβάνεται και ορισμός των μελών οικογένειας του μετακινούμενου προσώπου, δηλ. ο σύζυγος και τα άγαμα τέκνα, υπό τις ειδικότερα αναφερόμενες στον ορισμό 15 προϋποθέσεις Στο άρθρο 2 ορίζεται ότι-με κάποιες ελάχιστες εξαιρέσεις- στο πεδίο εφαρμογής του νόμου υπάγονται όλοι οι ,για οποιονδήποτε λόγο, μετακινούμενοι στο εξωτερικό, με οποιαδήποτε ιδιότητα, με εντολή φορέα του Δημοσίου, όπως αυτός οριοθετείται στην παρ. στ του άρθρου 14 του ν.4270/2014,διευκρινίζεται δε ρητά ότι σε αυτούς τους φορείς συμπεριλαμβάνονται και οι Ανεξάρτητες Αρχές, οι Ο.Τ.Α. α και β βαθμού, τα ν.π.δ.δ., οι Ο.Κ.Α. κ.α. Στο πεδίο εφαρμογής του νόμου υπάγονται και οι μετατιθέμενοι, αποσπώμενοι ή τοποθετούμενοι στο εξωτερικό λειτουργοί ή υπάλληλοι.

14. Στο άρθρο 16 της ανωτέρω υποπαραγράφου Δ.9, το ποσό του επιδόματος αλλοδαπής που δικαιούνται οι ανωτέρω λειτουργοί και υπάλληλοι ορίζεται ως ποσοστό επί του επιδόματος αλλοδαπής που λαμβάνει ο "Έλληνας πρέσβης στη χώρα όπου υπηρετεί ο μετακινηθείς. Τόσο το ποσοστό επί του επιδόματος

του “Έλληνα πρέσβη της χώρας υπηρεσίας, όσο και οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή του καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών, προκειμένου περί πολιτικών υπαλλήλων, ενώ προκειμένου περί στρατιωτικών υπαλλήλων και υπαλλήλων των σωμάτων ασφαλείας με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και των συναρμόδιων για τις “Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας Υπουργούς.

15. Στις μισθολογικού χαρακτήρα διατάξεις του νόμου 4354/2015 και ειδικότερα στο άρθρο 13 καθορίζεται ρητά η έννοια των τακτικών αποδοχών των υπαλλήλων ,στην οποία ,επίσης ρητά, συμπεριλαμβάνεται η μηνιαία οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του νόμου. Η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν.4354/2015 καταβάλλεται στους υπαλλήλους για την ενίσχυση της οικογένειάς τους , το δε προκαθορισμένο ύψος της συναρτάται με τον αριθμό, την ηλικία ή την ειδικότερη χρήζουσα προστασίας κατάσταση των τέκνων τους, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις του συγκεκριμένου άρθρου. Το ίδιο ,πάντως, άρθρο 15 προβλέπει ρητά την εξαίρεση των Γεν. Γραμματέων των Υπουργείων από το δικαίωμα λήψης της συγκεκριμένης οικογενειακής παροχής .Από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 23 του ίδιου νόμου που αφορά σε προσδιορισμό του φορέα ,ο προϋπολογισμός του οποίου βαρύνεται με δαπάνες για αποδοχές αποσπασμένων ή μετακινούμενων υπαλλήλων σε αρχές της εξωτερικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών προκύπτει και πάλι αναμφισβήτητα ότι ο νομοθέτης δεν συμπεριλαμβάνει στις τακτικές αποδοχές το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής.

16. Ο ν.4472/2017 ρυθμίζει μισθολογικά ζητήματα διαφόρων κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων των λεγόμενων ειδικών μισθολογίων Με τις ειδικές για τους διπλωματικούς υπαλλήλους και των υπαλλήλους άλλων συγκεκριμένων κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών διατάξεις και ειδικότερα των άρθρων 143 και 144 του ν. 4472/2017, ,προβλέφθηκε ρητά ότι στους διπλωματικούς υπαλλήλους καταβάλλεται η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 ,δηλ. του νόμου που αφορά στο ενιαίο μισθολόγιο, καθώς και αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής, προκειμένου οι διπλωματικοί και λοιποί εξομοιούμενοι υπάλληλοι να ανταποκριθούν στο αυξημένο κόστος ζωής στην αλλοδαπή, Το ποσό της ανωτέρω αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής

,καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησής του προβλέφθηκε να καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών εξαιρουμένα για κάθε χώρα με βάση ειδικότερα κριτήρια (κόστος ζωής, ασφάλεια κ.α.). Το άρθρο 153 του ίδιου νόμου αφορά σε γενικές ρυθμίσεις για θέματα αποδοχών κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων που τυγχάνουν ειδικής μισθολογικής μεταχείρισης και υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου νόμου. Ειδικότερα, στην παράγραφο 10 του άρθρου 153 προσδιορίζεται η έννοια των τακτικών αποδοχών τους και προσδιορίζονται οι αμοιβές και απολαβές των υπαλλήλων που δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές. Στην έννοια των τακτικών μηνιαίων αποδοχών συμπεριλαμβάνονται ο βασικός μισθός, τα επιδόματα και οι παροχές που καθορίζει ο συγκεκριμένος νόμος ,καθώς και η προσωπική διαφορά του άρθρου 155 του ίδιου νόμου. Η αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής ρητά εξαιρείται από την έννοια των τακτικών αποδοχών των λειτουργών και υπαλλήλων, σε αντίθεση με την οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 που ,ελλείπει ρητής εξαίρεσης, εντάσσεται στην έννοια των τακτικών αποδοχών. Κατά συνέπεια, τόσο για τους υπαγόμενους στο ενιαίο μισθολόγιο, όσο και στο ειδικό μισθολόγιο των διπλωματικών υπαλλήλων, η οικογενειακή παροχή περιλαμβάνεται στις τακτικές τους αποδοχές, ενώ το επίδομα/αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής δεν περιλαμβάνεται.

17. Με τον ν. 4781/2021 θεσπίστηκε νέος Οργανισμός για το Υπουργείο Εξωτερικών. Στο άρθρο 429 του Οργανισμού ΥΠΕΞ ορίζεται ότι ως αποδοχές των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών νοούνται ο βασικός μισθός και όλα τα ,κατά τις κείμενες διατάξεις επιδόματα και προσαυξήσεις, ενώ ρητά ορίζεται ότι επιπλέον αυτών των αποδοχών καταβάλλεται και αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής για την αντιμετώπιση του αυξημένου κόστους στην αλλοδαπή και των ειδικών συνθηκών κάθε πόλης, καθώς και ότι η αποζημίωση αυτή προσαυξάνεται ανάλογα με τα ειδικά προβλεπόμενα ποσοστά για τα οικογενειακά βάρη και τη στέγαση. Το άρθρο 430 προβλέπει την έκδοση κοινών αποφάσεων των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών για τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης υπηρεσίας αλλοδαπής, καθώς και των όρων και των προϋποθέσεων χορήγησής της στους έχοντες πρεσβευτικό βαθμό διπλωματικούς. Το ύψος της σχετικής αποζημίωσης καθορίζεται εξαιρουμένα ανά χώρα ή/και πόλη της αλλοδαπής, ενώ τουλάχιστον ανά

διετία επικαιροποιείται, με συγκεκριμένη διαδικασία, δεν αποκλείεται δε και η αναδρομική αναπροσαρμογή του ,εφόσον οι συνθήκες το επιβάλλουν. Η ανωτέρω αποζημίωση προκειμένου για τους λοιπούς υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών καθορίζεται ως ποσοστό του προσδιορισθείσας αποζημίωσης των με πρεσβευτικό βαθμό υπαλλήλων. Το άρθρο 430 ρητά προβλέπει ότι μέχρι την έκδοση των ανωτέρω κοινών υπουργικών αποφάσεων εξακολουθούν να ισχύουν για τους διπλωματικούς και λοιπούς υπαλλήλους οι όροι και οι προϋποθέσεις του ν.4336/2015.

18. Κατ' επίκληση των διατάξεων του νέου Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών και της παρ. 2 του άρθρου 16 της υποπαραγράφου Δ.9 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν.4336/2015, με κοινές αποφάσεις των, κατά περίπτωση, συναρμόδιων Υπουργών καθορίσθηκε το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας (B 2081/27.04.2022) και η μηνιαία αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής των διπλωματικών και λοιπών υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών (B 2753/25.04.2023).Και στις δύο περιπτώσεις το επίδομα/αποζημίωση προσαυξάνεται ανάλογα με τον αριθμό και την ηλικία των ανήλικων/προστατευόμενων τέκνων του εκάστοτε υπηρετούντος στην αλλοδαπή υπαλλήλου.

19. Από το γράμμα, το πνεύμα και τον σκοπό θέσπισης των διατάξεων που προαναφέρθηκαν συνάγεται αναντίρρητα ότι η μηνιαία οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν.4354/2015 αποτελεί πάγιο επίδομα και μέρος των τακτικών αποδοχών των υπαλλήλων ,με σκοπό την ενίσχυση της οικογένειας. Αντιθέτως, η μηνιαία αποζημίωση αλλοδαπής των διπλωματικών και λοιπών υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών στην οποία ενσωματώνεται, σε περίπτωση ύπαρξης τέκνων, η προσήκουσα προσαύξηση, έχει προδήλως αποζημιωτικό χαρακτήρα ,προκειμένου ο δικαιούμενος υπάλληλος να μπορεί να ανταποκριθεί οικονομικά στις ιδιάζουσες συνθήκες του εκάστοτε τόπου υπηρεσίας του στην αλλοδαπή. Κατά συνέπεια και στην περίπτωση χορήγησης του προβλεπόμενου στον ν. 4336/2015 επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής ,στο οποίο περιλαμβάνεται η οφειλόμενη λόγω τέκνων προσαύξηση, η Διοίκηση υποχρεούται να καταβάλει στον υπηρετούντα στην αλλοδαπή πολιτικό ή στρατιωτικό υπάλληλο και την οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν. 4354/2015.

20. Η ,κατά τα ανωτέρω ,δοθείσα ερμηνεία αποτελεί διαχρονικά πάγια νομολογιακή θέση των ελληνικών δικαστηρίων που ερμήνευσαν τις αντίστοιχες προϊσχύσασες διατάξεις Ειδικότερα, κατά τα ήδη κριθέντα (βλ. ΑΕΔ 15/2013, ΑΠ 1526/2023, ΑΠ 518/2022) υπό το προϋφιστάμενο, αντιστοίχων ρυθμίσεων με το ήδη ισχύον του ν.4781/2021, νομοθετικό καθεστώς (άρθρο 131 παρ. 10 και 11 Οργανισμού Υπουργείου Εξωτερικών, που είχε κυρωθεί με το ν. 419/1976 και άρθρο 135 παρ. 4 και 5 του νέου Οργανισμού Υπουργείου Εξωτερικών, που κυρώθηκε με το ν. 2594/1998), το επίδομα αλλοδαπής θεσπίσθηκε για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, και τους προς αυτούς, δυνάμει άλλων διατάξεων, εξομοιούμενους, προκειμένου να αντιμετωπισθεί η διαφορά κόστους ζωής και οι ειδικές συνθήκες διαβίωσης σε κάθε χώρα, αναλόγως του κλάδου, στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος, του βαθμού τον οποίο κατέχει και του κόστους ζωής του τόπου στον οποίο υπηρετεί. Το επίδομα αυτό ενόψει της φύσεως και του σκοπού για τον οποίο θεσπίσθηκε, προκειμένου, δηλαδή, οι δικαιούχοι αυτού να ανταποκριθούν, κατά την ρητή διάταξη του νόμου, στην ανάγκη αντιμετώπισης του αυξημένου κόστους ζωής στην αλλοδαπή και στις ειδικές συνθήκες διαβίωσης σε κάθε χώρα, συνεπώς δε προς κάλυψη των δαπανών στις οποίες αυτοί υποβάλλονται λόγω της υπηρεσίας που τους έχει ανατεθεί, έχει αποζημιωτικό χαρακτήρα, χορηγείται δε επιπλέον των καταβαλλομένων στον υπάλληλο αποδοχών, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η οικογενειακή παροχή που θεσπίστηκε με το άρθρο 11 παρ.1 του ν.1505/1984 και ήδη προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν.4354/2015 (πρβλ. ΑΕΔ 3/2001). Επίσης έχει κριθεί (βλ. ΑΕΔ 14/2005) ότι η προσαύξηση του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής λόγω οικογενειακών βαρών και στέγασης, που προβλεπόταν στη διάταξη του άρθρου 135 παρ. 4 του ν. 2594/1998 για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και ήδη προβλέπεται στο άρθρο 429 παρ.4 εδ.β του ν.4871/2021, δεν αποτελεί ξεχωριστό επίδομα αλλά συνιστά, στην ουσία, αύξηση του επιδόματος αυτού για τις ως άνω αιτίες

21. Αντιθέτως, η οικογενειακή παροχή που θεσπίστηκε αρχικά με το άρθρο 11 του ν. 1505/1984 και διατηρήθηκε στην συνέχεια με τα άρθρα 12 του ν.2470/1997, 11 του ν.3205/2003, 17 του ν.4024/2011 και ήδη το άρθρο 15 του ν.4354/2015, παρέχεται στους έγγαμους υπαλλήλους του Δημοσίου και των λοιπών νομικών προσώπων που μνημονεύονται στη διάταξη αυτή, ως μέρος

της αντιπαροχής για την προσφερόμενη εργασία τους και αποτελεί προσαύξηση του λαμβανόμενου μισθού τους για την αντιμετώπιση των πρόσθετων οικογενειακών βαρών που συνεπάγεται η δημιουργία οικογένειας (βλ. ΑΕΔ 3/2001). Ως εκ τούτου, η προσαύξηση του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής λόγω οικογενειακών βαρών, είναι διάφορη και άσχετη με την οικογενειακή παροχή του άρθρου 12 του ν.4354/2015. {βλ. ΣΤΕ 1368/2021 (7μ.) με την οποία κρίθηκε ότι *«η προσαύξηση του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής λόγω τέκνων, δεν αποτελεί ξεχωριστό επίδομα αλλά αναγκαίο παρακολούθημα του βασικού επιδόματος αλλοδαπής, (και) δεν εντάσσεται ... στην ειδικότερη έννοια της οικογενειακής παροχής»*, ΟΛΝΣΚ 298/2002 με την οποία έγινε δεκτό ότι *«το επίδομα αλλοδαπής είναι προσωποπαγές επίδομα που προσαυξάνει τις ατομικές αποδοχές των υπαλλήλων που υπηρετούν στην αλλοδαπή, προκειμένου να αντιμετωπισθούν πλην των οικογενειακών βαρών και άλλες ανάγκες που δημιουργούνται λόγω του κλάδου στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος και του βαθμού τον οποίο κατέχει καθώς και λόγω του κόστους ζωής του τόπου στον οποίο υπηρετεί. Στα κριτήρια τα οποία λαμβάνονται υπόψη κατά το νόμο προκειμένου να καθορισθεί το πιο πάνω επίδομα περιλαμβάνονται και τα οικογενειακά βάρη χωρίς τούτο να του προσδίδει τον χαρακτήρα επιδόματος οικογενειακών βαρών»*, ΝΣΚ 5/2006, ΣΤΕ 110-126/1989}.

22. Εξ άλλου, το κάθε επίδομα δίδεται με βάση την παροχή ορισμένων υπηρεσιών από τον εργαζόμενο με σκοπό την κάλυψη ορισμένων αναγκών του, οι οποίες προκύπτουν ακριβώς λόγω της φύσης των παρεχόμενων από αυτόν υπηρεσιών. Έτσι, λόγω της φύσης των παρεχόμενων από τους αποσπασμένους στο εξωτερικό υπαλλήλους και λόγω των αναγκών που δημιουργεί η παροχή των υπηρεσιών στην αλλοδαπή δίδεται το επίδομα αλλοδαπής προσαυξανόμενο ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων. Αν ο υπάλληλος λαμβάνει και άλλο επίδομα, επειδή είναι πολύτεκνος ή απλά έγγαμος, δεν πρόκειται για «ανάλογο επίδομα» αλλά για άλλο επίδομα, το οποίο δίδεται για διαφορετικό σκοπό, για την κάλυψη δηλ. διαφορετικών αναγκών. Οι ανάγκες αυτές δεν γεννώνται από τη διαμονή στην αλλοδαπή αλλά από τη σχέση πολυτεκνίας ή της οικογένειας. Εφόσον το άλλο επίδομα δεν είναι ανάλογο προς το πρώτο, τα επιδόματα δίδονται εξολοκλήρου σωρευτικά (βλ. Ι. Μαθιουδάκης, *Επέκταση ευνοϊκής ρύθμισης για λόγους ισότητας - Τάσεις δικαστικού αυτοπεριορισμού*, ΔιΔικ 4/2003.852-870 = sakkoulas-online).

Επομένως, εφόσον η αποζημίωση αλλοδαπής με τις προσαυξήσεις της - στέγης και οικογενειακών βαρών - παρασχέθηκε στους υπαλλήλους που υπηρετούν στο εξωτερικό για την αντιμετώπιση των διαφορών κόστους ζωής και των ειδικών συνθηκών διαβίωσης σε κάθε χώρα, επιπλέον των αποδοχών τους, που αποτελούνται από το βασικό μισθό και όλα τα κατά τις κείμενες διατάξεις επιδόματα, η προσαύξηση αυτή οφείλεται παράλληλα με την οικογενειακή παροχή (πρβλ. ΑΠ 1217/2013).

23. Κατ' ακολουθία, από την χορήγηση στους δικαιούμενους υπαλλήλους, της προσαύξησης, λόγω τέκνων, της αποζημίωσης αλλοδαπής και την παράλληλη χορήγηση σ' αυτούς, της προβλεπόμενης από το άρθρο 15 του ν.4354/2015 οικογενειακής παροχής, δεν τίθεται ζήτημα παραβίασης της γενικής δημοσιολογιστικής αρχής (βλ. Ολ.ΝΣΚ 599/2000 με παραπομπές σε νομολογία ΕλΣυν), σύμφωνα με την οποία δεν είναι επιτρεπτή η καταβολή δύο ή περισσότερων παροχών για την ίδια αιτία. Και τούτο διότι, η αιτία χορήγησης στο πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στο εξωτερικό, της προσαύξησης λόγω τέκνων στην αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής, είναι διαφορετική από την αιτία χορήγησης της οικογενειακής παροχής του άρθρου 15 του ν.4354/2015.

Απάντηση.

24. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

Η προβλεπόμενη στο άρθρο 15 του ν. 4354/2015 μηνιαία οικογενειακή παροχή καταβάλλεται νομίμως στους πολιτικούς και στρατιωτικούς υπαλλήλους που λαμβάνουν, προσαυξημένο λόγω τέκνων, το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής του ν. 4336/2015.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 13 Ιουνίου 2024

Η Πρόεδρος του Α΄ Τμήματος

Ο Εισηγητής

Στυλιανή Χαριτάκη

Νικόλαος Πρίτσινας

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.